

Etelä-Savon maakuntaohjelma 2026-2029 ja ympäristöselostuksen hyväksyminen

Maakuntahallitus 15.09.2025

225/15.00.02/2024

Valmistelija

kehittämisjohtaja Merja Olenius, puh. 040 629 7210, etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus

esittelijä: maakuntajohtaja Heini Utunen

Maakuntahallitus hyväksyy maakuntaohjelman ja ympäristöselostuksen luonnoksen sekä päättää asettaa sen julkisesti nähtäville 26.9.-26.10.2025 ja pyytää siitä eri sidosryhmien ja viranomaistahojen lausunnot 26.10.2025 mennessä.

Päätös

Selostus

Työ- ja elinkeinoministeriö on 11.9.2024 päivätyllä ohjeella pyytänyt maakuntien liittoja valmistelevan maakuntaohjelmat vuosille 2026-2029. Ohjelmat tulee valmistella niin, että ne valmistellaan vuoden 2025 loppuun mennessä ja hyväksytään viimeistään vuoden 2026 kevätkaudella.

Maakuntaohjelma on lakisääteinen asiakirja, jonka maakunnan liitto laatii yhdessä laajojen sidosryhmien kanssa valtuustokausittain neljäksi vuodeksi. Ohjelma perustuu pidemmän aikavälin maakuntastrategiaan ja se huomioi valtion aluekehittämispäätökseen painopisteet. Osallistavassa prosessissa valmistettava maakuntaohjelma sisältää alueen mahdollisuuksiin ja tarpeisiin, kulttuuriin ja muihin erityispiirteisiin perustuvat kehittämisen tavoitteet ja kuvauksen keskeisistä toimenpiteistä niiden saavuttamiseksi. Ohjelma sisältää myös maakunnan älykkään erikoistumisen strategian, jolla on EU:n - ohjelmärahoitusta maakunnassa ohjaava vaikutus. Laki alueiden kehittämisestä (756/2021 § 24 ja § 25).

Maakuntaohjelman tehtävänä on ohjata ja yhteensovittaa aluekehittämistä. Maakuntaohjelmassa esitetään maakunnan erityispiirteisiin ja mahdollisuuksiin perustuvat aluekehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet, jotka maakunnan alueella toimivien viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon ja edistää niiden toteuttamista. Ohjelmasta on myös laadittu viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien arvioinnista annetun sova-lain (200/2005) mukainen ympäristöarviointi ja sen pohjalta ohjelman ympäristöselostus.

Ministeriön ohjeistuksen (11.9.2024) mukaan maakuntaohjelmassa tulee huomioida hallituksen keväällä 2024 antama päätös aluekehittämisen painopisteistä ja sen toteuttaminen maakunnassa. Aluekehittämisen painopisteet kaudelle 2024-2027 ovat:

1. Kestävä elinvoima ja investoinnit
2. Hyvinvoiva väestö ja yhteisöt
3. Vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto.

Maakuntaohjelman valmistelussa on tullut huomioida toimintaympäristön muutostekijät, kuten yhteys uusiin hyvinvointialueisiin, työllisyysalueisiin ja huolehtia maakuntaohjelman kytkeytymisestä tulevien elinvoimakusten strategisten ohjausasiakirjojen painopisteisiin jatkossa.

Maakuntaliiton virasto on valmistellut esityksen Etelä-Savon maakuntaohjelman 2026-2029 ja ympäristöselostuksen luonnokseksi. Ohjelmaluonnos saatetaan sova-lain säädösten mukaisesti yleisön tietoon ja se lähetetään lausunnoille 26.9.-26.10.2025. Asiasta tiedotetaan maakunnan lehdissä Itä-Savo, Länsi-Savo ja Pieksämäen lehti ja maakuntaliiton nettisivuilla ja ilmoitustaululla.